

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 43/2011-35

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 9. februára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť L. S., B.; Ing. J. B., B.; M. H., B.; Ing. Š. B., B.; Mgr. O. M., B.; B. S., B., a Bc. B. Ď., B., zastúpených advokátkou JUDr. Z. S., B., vo veci namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb poslancov miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava – Dúbravka konaných 27. novembra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť L. S., Ing. J. B., M. H., Ing. Š. B., Mgr. O. M., B. S. a Bc. B. Ď. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. decembra 2010 osobne doručená sťažnosť L. S., B. (ďalej len „sťažovateľka v 1. rade“); Ing. J. B., B. (ďalej len „sťažovateľ v 2. rade“); M. H., B. (ďalej len „sťažovateľ v 3. rade“); Ing. Š. B., B. (ďalej len „sťažovateľ vo 4. rade“); Mgr. O. M., B. (ďalej len „sťažovateľ v 5. rade“); B. S., B. (ďalej len „sťažovateľ v 6. rade“), a Bc. B. Ď., B. (ďalej len „sťažovateľ v 7. rade“; spolu ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátkou JUDr. Z. S., B., ktorou podľa čl. 129

ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s § 59 a nasl. zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) namietali neústavnosť a nezákonnosť volieb poslancov miestneho zastupiteľstva mestskej časti Bratislava – Dúbravka (ďalej len „mestská časť“) konaných 27. novembra 2010.

Napádané voľby sa konali 27. novembra 2010 a sťažnosť bola sťažovateľmi osobne podaná ústavnému súdu 6. decembra 2010, t. j. v lehote podľa § 60 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Voľby poslancov mestskej časti sa uskutočnili v 4 volebných obvodoch, pričom:

- v rámci volebného obvodu č. 1 boli zriadené volebné okrsky č. 1 – 7,
- v rámci volebného obvodu č. 2 boli zriadené volebné okrsky č. 8 – 15,
- v rámci volebného obvodu č. 3 boli zriadené volebné okrsky č. 16 – 23 a
- v rámci volebného obvodu č. 4 boli zriadené volebné okrsky č. 24 – 31.

Z volebnej dokumentácie na vyžiadanie zaslanej ústavnému súdu bolo zistené, že pre voľbu poslancov mestskej časti bolo:

- vo volebnom obvode č. 1 odovzdaných celkovo 2 434 platných hlasov,
- vo volebnom obvode č. 2 odovzdaných celkovo 2 529 platných hlasov,
- vo volebnom obvode č. 3 odovzdaných celkovo 1 992 platných hlasov,
- vo volebnom obvode č. 4 odovzdaných celkovo 2 519 platných hlasov.

Zo zápisnice miestnej volebnej komisie o celkovom výsledku volieb konaných 27. novembra 2010, ktorá bola prílohou sťažnosti, vyplýva, že sťažovateľka v 1. rade kandidovala ako nezávislá kandidátka na poslankyňu mestskej časti vo volebnom obvode č. 4, pričom získala 477 platných hlasov, čo je viac ako 10 % hlasov z platných hlasov odovzdaných vo volebnom obvode č. 4 (podľa zápisnice miestnej volebnej komisie o výsledku volieb vo volebnom obvode č. 4, ktorá nebola prílohou sťažnosti a ktorá bola na vyžiadanie ústavného súdu doručená miestnym úradom mestskej časti, bolo pre voľbu

poslancov odovzdaných celkovo 2 519 platných hlasov) ustanovených v § 59 ods. 2 zákona o ústavnom súde na získanie aktívnej legitímácie pre podanie sťažnosti podľa čl. 129 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľ v 2. rade kandidoval ako nezávislý kandidát na poslanca mestskej časti vo volebnom obvode č. 4, pričom získal 570 platných hlasov, čo je viac ako 10 % hlasov z platných hlasov odovzdaných vo volebnom obvode č. 4 ustanovených v § 59 ods. 2 zákona o ústavnom súde na získanie aktívnej legitímácie pre podanie sťažnosti podľa čl. 129 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľ v 3. rade kandidoval ako nezávislý kandidát na poslanca mestskej časti vo volebnom obvode č. 4, pričom získal 584 platných hlasov, čo je viac ako 10 % hlasov z platných hlasov odovzdaných vo volebnom obvode č. 4 ustanovených v § 59 ods. 2 zákona o ústavnom súde na získanie aktívnej legitímácie pre podanie sťažnosti podľa čl. 129 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľ vo 4. rade kandidoval ako kandidát zoskupenia politických strán (SMER – sociálna demokracia, Strana zelených Slovenska, Občianski kandidáti, SNS a Slobodné fórum) na poslanca mestskej časti vo volebnom obvode č. 3, pričom získal 565 platných hlasov, čo je viac ako 10 % hlasov z platných hlasov odovzdaných vo volebnom obvode č. 3 (podľa zápisnice miestnej volebnej komisie o výsledku volieb vo volebnom obvode č. 3, ktorá nebola prílohou sťažnosti a ktorá bola na vyžiadanie ústavného súdu doručená miestnym úradom mestskej časti, bolo pre voľbu poslancov odovzdaných celkovo 1 992 platných hlasov) ustanovených v § 59 ods. 2 zákona o ústavnom súde na získanie aktívnej legitímácie pre podanie sťažnosti podľa čl. 129 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľ v 5. rade kandidoval ako kandidát na poslanca mestskej časti vo volebnom obvode č. 4, pričom získal 563 platných hlasov, čo je viac ako 10 % hlasov z platných hlasov odovzdaných vo volebnom obvode č. 4 ustanovených v § 59 ods. 2 zákona o ústavnom súde na získanie aktívnej legitímácie pre podanie sťažnosti podľa čl. 129 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľ v 6. rade kandidoval ako kandidát zoskupenia politických strán (SMER - sociálna demokracia, Strana zelených Slovenska, Občianski kandidáti, SNS a Slobodné fórum) na poslanca mestskej časti vo volebnom obvode č. 2, pričom získal 641 platných hlasov, čo je viac ako 10 % hlasov z platných hlasov odovzdaných vo volebnom obvode č. 2

(podľa zápisnice miestnej volebnej komisie o výsledku volieb vo volebnom obvode č. 2, ktorá nebola prílohou sťažnosti a ktorá bola na vyžiadanie ústavného súdu doručená miestnym úradom mestskej časti, bolo pre voľbu poslancov odovzdaných celkovo 2 529 platných hlasov) ustanovených v § 59 ods. 2 zákona o ústavnom súde na získanie aktívnej legitimácie pre podanie sťažnosti podľa čl. 129 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľ v 7. rade kandidoval ako kandidát zoskupenia politických strán (SMER – sociálna demokracia, Strana zelených Slovenska, Občianski kandidáti, SNS a Slobodné fórum) na poslanca mestskej časti vo volebnom obvode č. 4, pričom získal 554 platných hlasov, čo je viac ako 10 % hlasov z platných hlasov odovzdaných vo volebnom obvode č. 4 ustanovených v § 59 ods. 2 zákona o ústavnom súde na získanie aktívnej legitimácie pre podanie sťažnosti podľa čl. 129 ods. 2 ústavy.

Sťažovatelia sťažnosťou podanou ústavnému súdu napádajú neústavnosť a nezákonnosť volieb poslancov mestskej časti, a to z dôvodu nimi tvrdeného viacnásobného porušenia zákona Slovenskej národnej rady č. 346/1990 Zb. o voľbách do orgánov samosprávy obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „volebný zákon“), k porušeniu ktorého malo podľa sťažovateľov dôjsť tým, že:

1. V porovnaní s v minulosti konanými komunálnymi voľbami bolo pri sčítaní hlasov pre voľby na poslancov mestskej časti zistených až 921 neplatných hlasovacích lístkov, čo je podľa sťažovateľov nezvyčajne vysoký počet neplatných hlasovacích lístkov, a preto v príčinnej súvislosti s uvedeným sťažovatelia vyslovujú podozrenie o manipulácii s hlasovacími lístkami, ktorej sa mali dopustiť sťažovateľmi bližšie neidentifikovaní členovia bližšie neurčených volebných komisií. V uvedených súvislostiach sťažovatelia v sťažnosti uviedli:

„Sťažovatelia majú informácie o tom, že pri sčítavaní hlasov boli niektoré hlasovacie lístky nemenovaným členom komisie upravované a to tak, že ak nebol vyznačený výber kandidátov - preferencie, potom tieto boli dopisované, ak neboli vyznačené v určenom počte preferenčné hlasy, potom boli dopisované alebo ak boli vyznačené v zákonom povolenom počte, boli následne dopísané ďalšie preferencie, a tým sa stal hlasovací lístok neplatný.“

Sťažovatelia upozorňujú na to, že voľby do miestneho zastupiteľstva v D. nemali v predchádzajúcich voľbách taký vysoký počet neplatných hlasovacích lístkov. V tejto súvislosti považujú za právne relevantné preskúmanie dôvodov, z ktorých sa hlasovacie lístky v takom vysokom počte považovali za neplatné.“

2. Počas sčítavania hlasov pre voľbu poslancov mestskej časti sa v okrskových volebných miestnostiach č. 21, 23, 26 a č. 29 mali vyskytovať osoby, ktoré na to nemali povolenie, čím bolo porušené ustanovenie § 36 volebného zákona a podľa sťažovateľov v konečnom dôsledku toto porušenie volebného zákona ovplyvnilo výsledok napádaných volieb. V súvislosti s uvedeným sťažovatelia v sťažnosti uviedli:

«Vo volebnom okrsku č. 21 bol pri sčítavaní hlasov pozorovateľ, táto osoba nie je nikde v zápisnici zaznamenaná.

Vo volebnom okrsku č. 23 bol pri sčítavaní hlasov prítomný pán T. F., kandidát za poslanca pre 3. volebný obvod...

Vo volebnom okrsku č. 26 bol pri sčítavaní hlasov prítomný A. T., syn kandidáta za starostu MC D., PaedDr. M. T., ktorý okamžite ako sa dozvedel o výsledku hlasovania telefonoval svojmu otcovi, že „nevyhral“ a krátko na to z miestnosti odišiel.

Vo volebnom okrsku č. 29 bol prítomný počas sčítavania hlasov pán B. D., ktorý k tejto prítomnosti nemal žiadne povolenie.»

3. Pri sčítavaní hlasov (sťažovatelia bližšie v sťažnosti nekonkretizovali, o sčítavanie akých hlasovacích lístkov malo ísť, pozn.) vo volebnom okrsku č. 28 nebola podľa sťažovateľov zabezpečená kontrola správnosti sčítavania hlasov dvoma členmi okrskovej volebnej komisie, pričom sťažovatelia v sťažnosti uviedli:

„Zápis z hlasovania v okrskovej komisii vo volebnom okrsku č. 28 sa vykonával tak, že jeden člen otváral obálky, druhý člen komisie diktoval výsledky hlasovania z hlasovacích lístkov a tretí člen komisie spisoval počty hlasov, pričom nebola zabezpečená dvojosobová kontrola členov okrskovej komisie. Paradoxne nikto nekontroloval a nebola vykonaná následná kontrola platných hlasov pre jednotlivých kandidátov.“

4. „... niektorí členovia okrskových volebných komisií“ (uvedené konštatovanie sťažovatelia bližšie nekonkretizovali, pozn.) podľa sťažovateľov v rozpore s § 30 ods. 13 volebného zákona „poskytovali informácie o priebehu volieb prostredníctvom mobilných telefónov dávali informáciu voličom, že je nízka účasť vo volebnej miestnosti“.

5. Kandidáti na poslancov v mestskej časti za koalíciu SDKÚ, SAS a Most Híd mali podľa tvrdenia sťažovateľov vo všetkých štyroch volebných obvodoch pred volebnými miestnosťami ovplyvňovať „... voličov a členov volebných komisií“, čím malo podľa sťažovateľov dôjsť k porušeniu volebného moratória podľa § 30 ods. 2 volebného zákona. V dôsledku uvedeného mala byť podľa sťažovateľov „Na podnet niektorých členov komisií... dvakrát volaná policajná hliadka z Obv. odd. PZ B., o čom sú spísané záznamy a je potrebné ich vyžiadať“ (sťažovatelia však v sťažnosti označené konania bližšie nešpecifikovali, pozn.).

Vzhľadom na uvedené sťažovatelia žiadajú, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:
„Ústavný súd Slovenskej republiky vyhlasuje voľby na poslancov do miestneho zastupiteľstva Mestskej časti Bratislava – Dúbravka, konaných dňa 27. 11. 2010 za neplatné.“

Okrem uvedeného sa sťažovatelia domáhali, aby ústavný súd vydal „predbežné opatrenie“ v znení:

„Ústavný súd Slovenskej republiky ukladá starostovi Mestskej časti Bratislava Dúbravka, Ing. J. S. až do právoplatného skončenia konania na Ústavnom súde Slovenskej republiky o tejto sťažnosti nezvolať ustanovujúce zasadnutie novozvolených poslancom miestneho zastupiteľstva Mestskej časti Bratislava Dúbravka, zvolených vo voľbách konaných dňa 27. 11. 2010.“

II.

Podľa relevantnej časti čl. 129 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje o ústavnosti a zákonnosti volieb... do orgánov územnej samosprávy...

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Volebná sťažnosť musí obsahovať obligatórne náležitosti predpísané v § 20 a § 60 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 60 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania popri všeobecných náležitostiach uvedených v § 20 musí obsahovať

- a) vyjadrenie sťažovateľa o tom, či napáda voľby na celom území Slovenskej republiky, alebo len v určitom volebnom obvode; kandidát môže napádať len zvolenie iného kandidáta vo svojom volebnom obvode,
- b) dôvody, pre ktoré voľby napáda, s označením dôkazov,
- c) údaje a dôkazy o tom, že je oprávneným navrhovateľom podľa § 59; to neplatí v prípade navrhovateľov uvedených v § 18 písm. a) až e),
- d) návrh na rozhodnutie vo veci podľa § 63 ods. 2.

Keďže sťažnosť sťažovateľov nespĺňala náležitosti sťažnosti spôsobilej iniciovať konanie podľa čl. 129 ods. 2 ústavy, ústavný súd listom zo 16. decembra 2010 vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľov, aby v lehote 7 dní od doručenia predmetnej výzvy

- zaslala podklady osvedčujúce aktívnu legitimáciu každého jedného zo sťažovateľov vo vzťahu k počtu platných hlasov odovzdaných v tom volebnom obvode, v ktorom jednotliví sťažovatelia kandidovali na funkciu poslanca do mestskej časti v zmysle § 59 ods. 1 zákona o ústavnom súde,

- označila (meno, priezvisko a adresu) svedkov, ktorí by potvrdili sťažovateľmi v sťažnosti namietané skutočnosti, pretože vyjadrenia ako „... *nemenovaným členom komisie..., niektorí členovia okrskových volebných komisií..., na podnet niektorých členov komisií...*“ nemajú žiadnu preukaznú ani výpovednú hodnotu z hľadiska dokazovania neústavnosti a nezákonnosti napádaných volieb,

- označila (meno, priezvisko a adresu) členov volebných komisií, ktorých sťažovatelia navrhujú vo veci vypočúť,

- označila spisové značky trestných konaní, ktoré sú podľa tvrdenia sťažovateľov vedené v súvislosti s voľbami poslancov mestskej časti,

- uviedla príčinnú súvislosť medzi údajnou prítomnosťou iných osôb pri sčítavaní hlasov v jednotlivých volebných okrskoch a výsledkami volieb poslancov mestskej časti,

- uviedla príčinnú súvislosť medzi údajným telefonickým informovaním voličov členmi okrskových volebných komisií o volebnej účasti a výsledkami volieb poslancov mestskej časti,

- konkretizovala, z akého dôvodu sťažovatelia, ktorí boli kandidátmi na poslancov mestskej časti vo volebných obvodoch č. 2 až č. 4, napádajú neústavnosť a nezákonnosť predmetných volieb aj vo volebnom obvode č. 1, v ktorom neboli kandidátmi,

- upresnila návrh vzhľadom na to, že v rámci zhrnutia návrhov sťažovateľov na dokazovanie navrhujú vykonať kontrolu pri sčítavaní hlasov vo volebnom okrsku č. 24 (s. 5 sťažnosti), avšak v odôvodnení sťažnosti (s. 4 sťažnosti) popisujú nezrovnalosti pri sčítavaní hlasov vo volebnom okrsku č. 28.

Právna zástupkyňa sťažovateľov v ústavným súdom stanovenej lehote vecne nereagovala, avšak listom z 27. decembra 2010 požiadala, aby jej ústavný súd predĺžil lehotu pre účely vybavenia predmetnej výzvy, a to do 15. januára 2011.

Ústavný súd listom zo 4. januára 2011 právnej zástupkyňi sťažovateľov oznámil, že nevyhovuje jej žiadosti o predĺženie lehoty, a to z týchto dôvodov:

- žiadosť o predĺženie lehoty bola právnu zástupkyňou sťažovateľov podaná na poštovú prepravu potom, ako jej už márne uplynula ústavným súdom stanovená 7-dňová lehota,

- ústavný súd musí sťažnosť podľa čl. 129 ods. 1 ústavy posúdiť a rozhodnúť o nej v zákonom o ústavnom súde ustanovenej 90-dňovej lehote (§ 63 ods. 6 zákon o ústavnom súde),

- pre konanie vo volebných veciach sa pre návrh na začatie konania uplatňuje tzv. advokátsky primus (§ 20 zákona o ústavnom súde), preto návrh musí byť v okamihu jeho podania ústavnému súdu perfektný (§ 60 zákona o ústavnom súde), najmä v prípadoch, keď je účastník konania kvalifikovane právne zastúpený, pretože v opačnom prípade by ústavný súd nemohol rozhodnúť v zákonom ustanovenej lehote,

- napokon ústavný súd podotkol, že označenie svedkov, prípadne iných listinných dôkazov a príčinných súvislostí skutkových tvrdení na preukázanie sťažovateľmi v sťažnosti uvádzaných skutočností nijako nesúvisí s činnosťou miestneho úradu a tieto skutočnosti, keďže boli sťažovateľom známe už pri podaní sťažnosti, pretože na ich základe sťažnosť podali, bolo potrebné bez potreby výzvy ústavného súdu uviesť už v samotnej sťažnosti.

Právna zástupkyňa sťažovateľov napriek oznámeniu ústavného súdu o nevyhovení jej žiadosti o predĺženie lehoty reagovala na výzvu ústavného súdu na odstránenie nedostatkov sťažnosti podaním doručeným ústavnému súdu 19. januára 2011 (na poštovú prepravu podané 18. januára 2011) označeným ako „*Doplnenie sťažnosti*“, v ktorom uviedla:

- v súvislosti s preukázaním aktívnej legitímácie sťažovateľov bola predložená iba zápisnica miestnej volebnej komisie, ktorá bola aj prílohou pôvodnej sťažnosti, z ktorej bolo možné zistiť iba počet hlasov odovzdaných jednotlivým sťažovateľom, avšak neboli predložené zápisnice obvodových volebných komisií z volebných obvodov 1 – 4, takže bez

vyžiadania si týchto zápisníc ústavným súdom by nebolo možné zistiť, či jednotlivým sťažovateľom svedčí aktívna legitimácia, t. j. či získali 10 % platných hlasov z celkového počtu platných hlasov odovzdaných pre voľbu poslancov v tom-ktorom konkrétnom volebnom obvode, ktorý bol volebným obvodom toho-ktorého sťažovateľa,

- v súvislosti so žiadosťou na presné označenie svedkov, ktorých sťažovatelia navrhujú vo veci vypočúť, sťažovatelia v súvislosti s nimi tvrdenými skutočnosťami v pôvodnej sťažnosti, ktorej nedostatky mali odstrániť, neoznačili žiadneho svedka. Sťažovatelia v doplnujúcom podaní označili iba tri svedkyne (z tohto jednu iba menom), a to ku spôsobu pečatenia volebnej dokumentácie vo volebných okrskoch č. 24, 25 a č. 26. Túto skutočnosť však v pôvodnej sťažnosti, ktorej nedostatky mali sťažovatelia odstrániť, nenamietali. Sťažovatelia tiež označili jednu svedkyňu, a to v súvislosti so spôsobom prepočítavania hlasovacích lístkov vo volebnom okrsku č. 24, aj keď v pôvodnej sťažnosti namietali spôsob prepočítavania hlasovacích lístkov vo volebnom okrsku č. 28,

- v súvislosti s požiadavkou presne označiť členov okrskových volebných komisií, ktorých sťažovatelia navrhujú vo veci vypočúť, sťažovatelia iba uviedli, že žiadajú vypočúť „... všetkých predsedov všetkých okrskových komisií...“, avšak bez ich identifikácie, pričom ich neoznačenie sťažovateľa odôvodnili tým, že uvedené skutočnosti im neboli Mestským úradom B. (ďalej len „mestský úrad“) sprístupnené ani na písomnú žiadosť sťažovateľa v 5. rade. Z príloh doplnenia sťažnosti však vyplýva, že sťažovateľ v 5. rade nežiadal od mestského úradu oznámenie mien a adries predsedov všetkých okrskových volebných komisií, ale žiadal o sprístupnenie zápisníc okrskových volebných komisií iba z volebných okrskov č. 24 – 31, pričom ani z týchto zápisníc by v prípade ich sprístupnenia nebolo možné zistiť adresu predsedov týchto komisií,

- sťažovatelia neoznačili ani spisové značky trestných konaní, ktoré sa podľa ich tvrdení mali viesť v súvislosti s napádanými voľbami, pričom ich neoznačenie odôvodnili iba tým, že na ich telefonickú žiadosť im táto informácia nebola sprístupnená,

- v súvislosti s potrebou preukázania príčinnej súvislosti medzi sťažovateľmi tvrdeným konaním presne neoznačených členov neurčitých okrskových volebných komisií, ktorí mali telefonicky informovať sťažovateľmi bližšie neoznačené osoby o voličskej účasti na jednej strane a výsledkom napádaných volieb komunálnych poslancov na strane druhej, ako aj príčinnej súvislosti medzi prítomnosťou „iných“ osôb pri sčítavaní hlasov

a výsledkom napádaných volieb sťažovateľa bez uvedenia konkrétnych dôkazov iba uviedli, že túto príčinnú súvislosť vidia v tom, že „Niektorí členovia okrskových volebných komisií... dávali prostredníctvom mobilných telefónov informáciu voličom alebo agitátorom v MČ D., že je nízka účasť vo volebnej miestnosti a po tejto informácii sa aktivisti obťažovali členov komisie a prichádzajúcich voličov...“, takže z citovaného vyplýva, že sťažovateľia na preukázanie týchto tvrdení opäť nenavrhli žiadnych svedkov (napr. voličov, ktorí by mohli ovplyvňovanie dosvedčiť a pod.),

- v súvislosti s otázkou ústavného súdu, z akého dôvodu sťažovateľia napádajú voľby aj vo volebnom obvode č. 1, v ktorom ani jeden zo sťažovateľov nebol kandidátom, sťažovateľia oznámili, že sťažnosť týkajúca sa volieb komunálnych poslancov vo volebnom obvode č. 1 berú späť,

- a napokon v súvislosti s upozornením na potrebu upresniť, resp. zosúladiť pôvodnú sťažnosť z dôvodu, že sťažovateľia v nej na jednej strane spochybňujú spočítanie hlasov vo volebnom okrsku č. 28, avšak v záverečnom sumári sťažnosti nevedno, či iba omylom sťažovateľia už v súvislosti s prepočítaním hlasov uvádzajú volebný okrsk č. 24, sťažovateľia bez uvedenia akéhokoľvek zdôvodnenia žiadajú, aby ústavný súd prepočítal hlasovacie lístky vo všetkých volebných okrskoch č. 1 – 31.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh sťažovateľov predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez ich prítomnosti, pričom dospel k záveru, že v rozsahu, v akom sťažovateľia podali sťažnosť ústavnému súdu, sa táto javí ako zjavne neopodstatnená, a to z týchto dôvodov:

1. Pokiaľ ide o prvú z námietok sťažovateľov, ktorou spochybňujú ústavnosť a zákonnosť volieb poslancov mestskej časti spočívajúcu podľa sťažovateľov, v porovnaní s obdobnými voľbami v minulosti, v nezvykle vysokom počte neplatných hlasovacích lístkov (921 neplatných hlasovacích lístkov) odovzdaných v napádaných voľbách, ústavný súd podotýka, že bez akýchkoľvek dôkazov, ktorými by sťažovateľia boli spôsobilí hodnoverne preukázať svoje podozrenia o manipulovaní s hlasovacími lístkami, nie je možné bez ďalšieho dospieť k záveru o manipulovaní napádaných volieb, pričom je nepripustné, aby takýto záver bol konštatovaný výlučne iba na domnienkach,

resp. hypotetických predpokladoch sťažovateľov. Tvrdenia o tom, že sťažovatelia majú „... informácie o tom, že pri sčítavaní hlasov boli niektoré hlasovacie lístky nemenovaným členom komisie upravované...“, nemajú z hľadiska dokazovania žiadnu výpovednú ani preukaznú hodnotu, pretože sťažovatelia jednako nekonkretizovali, o ktorú okrskovú volebnú komisiu, resp. komisie ide a neoznačili svedkov ani člena alebo členov volebnej komisie, ktorí sa mali takéhoto konania dopúšťať.

2. V súvislosti s námietkou sťažovateľov, že počas prepočítania hlasovacích lístkov vo volebných okrskoch č. 21, 23, 26 a č. 29 sa vo volebných miestnostiach mali nachádzať aj iné osoby, ktoré na to nemali oprávnenie, ústavný súd konštatuje, že v súvislosti s volebným okrskom č. 21 zo zápisnice o výsledku volieb v tomto volebnom okrsku vyplýva, že na priebeh volieb v tomto volebnom okrsku dohliadal okrem okrskovej volebnej komisie aj jeden nezávislý pozorovateľ, takže sa nezakladá na pravde tvrdenie sťažovateľov, že osoba pozorovateľa v tomto okrsku „... nie je nikde v zápisnici zaznamenaná“. K námietke sťažovateľmi tvrdenej prítomnosti osôb, ktoré neboli členmi okrskových volebných komisií aj vo volebných okrskoch č. 23, 26 a č. 29 počas sčítavania hlasov, ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že rovnako aj v týchto prípadoch zo zápisníc okrskových volebných komisií v označených volebných okrskoch vyplýva, že na priebeh volieb v týchto okrskoch taktiež dohliadali aj pozorovatelia, ktorých mená sú v týchto zápisniciach riadne uvedené.

3. V súvislosti s ďalšou námietkou sťažovateľov, podľa ktorej pri spočítavaní hlasov v okrskovej volebnej komisii č. 28 „... nebola zabezpečená dvojosobová kontrola členov okrskovej komisie...“, keďže podľa sťažovateľov sa sčítavanie hlasovacích lístkov v predmetnom volebnom okrsku uskutočňovalo tak, že „... jeden člen otváral obálky, druhý člen komisie diktoval výsledky hlasovania z hlasovacích lístkov a tretí člen komisie spisoval počty hlasov...“, ústavný súd poznamenáva, že podľa § 15 ods. 2 volebného zákona musí mať okrsková volebná komisia najmenej 5 členov, takže vzhľadom na uvedený opis spôsobu prepočítania hlasovacích lístkov, tak ako ho podali sťažovatelia, je zrejmé, že do tohto spôsobu prepočítavania boli aktívne zaangažovaní traja členovia okrskovej volebnej komisie (jeden otváral obálky, druhý čítal a tretí spisoval hlasy), takže zákonite minimálne

dvaja členovia okrskovej volebnej komisie mohli vykonávať kontrolu tohto prepočítavania, pričom sťažovatelia nepredložili žiadny dôkaz, že to tak nebolo. Okrem toho ústavný súd podotýka, že volebný zákon nestanovuje obligatórny spôsob prepočítavania hlasovacích lístkov volebnou komisiou, ktorého nedodržanie by eventuálne znamenalo porušenie volebného zákona, volebný zákon iba vo svojom ustanovení § 37 ods. 4 stanovuje, že každý člen okrskovej volebnej komisie môže nazerať do hlasovacích lístkov a predseda okrskovej volebnej komisie kontroluje správnosť sčítania hlasov.

4. Sťažovatelia spochybňujú ústavnosť a zákonnosť napádaných volieb aj tvrdením, že „... *niektorí členovia okrskových volebných komisií*...“ telefonicky poskytovali voličom informácie o priebehu volieb, avšak ani v tomto prípade sťažovatelia bližšie neuviedli, o ktorých členov a ktorých okrskových volebných komisií išlo a na verifikovanie uvedených skutočností sťažovatelia neoznačili žiadnych svedkov.

5. Napokon dôvodom na podanie sťažnosti bolo pre sťažovateľov aj to, že podľa ich opätovne žiadnym spôsobom nepreukázaného tvrdenia bližšie neurčení kandidáti na poslancov bližšie neurčeným spôsobom mali ovplyvňovať opätovne bližšie neurčených voličov a členov okrskových volebných komisií. Ústavný súd aj v súvislosti s týmto tvrdením konštatuje, že neústavnosť a nezákonnosť volieb musia sťažovatelia nielen namietat', ale aj doložiť exaktnými dôkazmi (napr. označením konania Obvodného oddelenia Policajného zboru B., ktorý mal o údajnom ovplyvňovaní voličov a členov volebných komisií spísať záznamy a pod.).

Ústavný súd pri zistení neústavnosti alebo nezákonnosti volieb vyhlási voľby za neplatné alebo zruší výsledok volieb podľa § 63 ods. 1 zákona o ústavnom súde iba vtedy, ak k porušeniu volebného zákona dôjde spôsobom ovplyvňujúcim slobodnú súťaž politických síl v demokratickej spoločnosti, pričom sa vyžaduje hrubé alebo závažné porušenie, prípadne opätovné porušenie ustanovení upravujúcich prípravu a priebeh volieb (napr. PL. ÚS 17/94 a PL. ÚS 18/99, PL. ÚS 32/03, PL. ÚS 85/07). Len domnienka nesprávneho výsledku volieb nie je dôvodom na rozhodnutie ústavného súdu, ktorým by zrušil výsledok volieb (PL. ÚS 39/95, PL. ÚS 32/03, PL. ÚS 85/07). Porušenie volebného

zákona musí dosahovať takú intenzitu, ktorá má v príčinnej súvislosti za následok nezákonnosť volieb, resp. nezákonnosť ich výsledku (PL. ÚS 14/99, PL. ÚS 32/03, PL. ÚS 85/07). Základným predpokladom pre zrušenie výsledku volieb je preukázanie takých porušení volebného zákona, ktoré odôvodňujú záver o inom výsledku volieb (PL. ÚS 50/99, PL. ÚS 32/03, PL. ÚS 85/07).

Zo sťažovateľmi označeného porušenia ustanovení volebného zákona nemožno bez ďalšieho vyvodiť neústavnosť a nezákonnosť volieb, pretože sťažovatelia vo svojej sťažnosti nepredložili žiaden relevantný dôkaz, ktorým by spochybnili nimi namietanú neústavnosť a nezákonnosť volieb, ktorých výsledkom by bolo vyhlásenie ich neplatnosti.

Vychádzajúc z uvedenej judikatúry ústavného súdu nemožno tvrdeniam predloženým sťažovateľmi pripísať povahu právne relevantného dôvodu na konanie o prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

Uvedené závery boli podkladom pre rozhodnutie ústavného súdu, ktorý sťažnosť sťažovateľov už po jej predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. februára 2011